

ŽELEZNIŠKI MAGNATJE ZNAJO IZRABITI PRILOŽNOST.

ZNIZAJTE MEZDE, ZNIZAJTE MEZDE, PONAVLJAJO DRUG ZA DRUGIM PRED SENATNIM ODBOROM.

Tako kujejo železniški ravnatelji oročje, s katerim upajo doseči svoj namen.

Washington, D. C. — Zdaj se razvija pred nami slika, kako se lahko senatna preiskava o položju železniških finančnih spremeni v kladivo za zdrobitev železniških mezd.

Ljudstvo sodi o železniškem vprašanju, da je naloga železnice, da služijo ljudstvu in da so stroški za službo najnižji. K temu pripada, da so železničarji tako plačani, da so zadovoljni.

Železniški ravnatelji sodijo o železniškem vprašanju popolnoma drugače. Pri njih gre za profit in osebno moč. Za industrijalne razmere se brigajo le toliko daleč, dokler gre za razširjanje avtokratične moči ravnateljev nad delavci.

Od kar je Cumminsov odbor prišel s preiskavo in zaslišanjem, je tam cela vrsta železniških ravnateljev, katerim so kot pomožna četa dodeljeni advokati in krdeci častniških agentov, ki skrbijo, da vesti o zaslišanju izidejo v šmokavarskem časopisu v takih barvah, kot železniški magnati. Kdor gleda na ta dirinčaji in čita vse, kar prinašajo šmokavarski časopisi o tem zaslišanju, dobi vtis, da vidi pred sabo čisto čisto proceduro, ki si svetstvi železniški magnati in ravnatelji, ki drug za drugim ponavljajo, da je edina rešitev železnice v tem, da se znižajo železniške meze. In da to še bolj drži, je povedal Howard Eliot, da je transportni zakon zaradi tega sprejet, da se vrnejo v normalne čase, kar po načelih vsakega pravega železniškega ravnatelja pomeni povratek k nizkim delavskim mezdami in dolgemu delavnemu času.

Vprav zdaj železniški delavski odbor rešuje mezdno vprašanje. Take izjave železniških ravnateljev pa pritiskajo na ta odbor, da zniža meze. Tako znajo ustvariti železniški magnati pred sodke, še preden bodo zaslišani zastopniki železničarjev.

ŠMOKAVARSKE ČENCE PROTI SOCIALIZMU.

Tolland, Conn. — Peter Green, farmar in socialist, hoče dokazati na svoji farmi, ki obsega več stakov, da zadrži delo več proizvajalcev, kot pa individualno.

Šmokavzarji so se prav po šmokavarsko vrgli na to vest in opisujejo Greena kot nepočesanega in sirovega človeka, ki dela navadno po štirinajst ur na dan. Šmokavzarji seveda ne vedo, da farmar ne hodi v fraku in cilindru za plugom, pa tudi z belim podpasnikom, glase-rokavkami in belo čepico na glavi, kot jih nosijo kuharski četi v hotelih prvega razreda, ne molze svojih krav in mlati pšenico. Zdi se, da ti šmokavzarji niso videli še nikdar kmeta na delu, in da se niti ne zavedajo, če ne bi bilo teh "nepočesanih" farmarjev, ki osjejo, sejejo, žanjejo, mlajijo, sade krompir in drug sadež, da bi tudi šmokavzarji ne živeli, ker bi ne imeli kaj jesti.

"PATRIJOT" ARBITRAN ZA RADI TATVINE.

Boston, Mass. — Elbert Clarke iz Framingtona spada med tiste ljudi, ki so v vojnem času delali za en dolar na leto v Washingtonu. Zdaj ga je aretirali na njegovo domo nadzornik Silas Waite član biroja za kriminalne preiskave, na obtožbo, da je ukradel za štirideset tisoč dolarjev delnice nekemu Henry Boylu.

RUDARJI V ANGLIJI ZAVRGLI NAČRT VLADE.

STAVKARJI PROTI PRISILNEMU MIRU.

Lloyd George taji, da je rudarjem grozil s ječo.

London, 31. maja. — Lloyd George je večeraj v nižji zbornici taji, da je grozil stavkajočim rudarjem s ječo, ako ne sprejmejo vladnega načrta za mir s lastniki premogovnikov. Dejal je, da voditelji rudarjev lažejo. Na drugi strani je Frank Hodges, predsednik Zveze rudarjev, izjavil na javnem shodu, da je George na konferenci z rudarsko, eksekutivno zadnji petek zagrozil, da parlament sprejme zakon prisilne arbitraže, ki konča stavko pod kaznijo zapora, ako rudarji ne prenehajo s stavko in se pogode s lastniki rudov na temelju vladnega načrta. Hodges je dodal, da Lloyd George laže, ker taji svoje lastne besede. Konferenca se je vrnila brez zapisnikov.

Hodges je dalje dejal, da rudarji se ne bodo nikdar pokorili prisilni napredbi za izravnanje konflikta s lastniki rudnikov. Rekel je, da bi rudarji rajši sklenili prostovoljno pogodbo s delodajalci, kakor pa da bi se podvržili vladi, pa magari bi jim vlada dala boljše pogoje.

Hodges je obtožil vlado, da je kriva sedanega konflikta, ker je prepustila kontrolo nad rudniki privatnim kapitalistom v najlažjem času. Valed tega analizi vlada, da jo ljudstvo kaznuje. Najprimernejša kazen bi bila, da ljudstvo brezpogovorno in nikdar več ne dovoli državnih vajeti. Najmanj dve generaciji ne opereta sločina, ki ga je doprinesla vlada nad premogovniško industrijo.

Na večerajšnjih okrožnih konferencah rudarjev po deželi je bil načrt vlade soglasno zavržen. Rudarji v Lancashiru so glasovali proti načrtu in v Walesu tudi. Domneva se, da lastniki rudnikov osvoje vladni načrt, ki določa, da se meza v bodoče uravnava po produktivnih razmerah v vsakem posameznem okrožju.

KRASNE RAZMERE V PRISILNI DELAVNICI.

Prisiljenec je ubil prisiljenca.

Chicago, Ill. — V tukajšnji prisilnici morajo vladati zelo krane razmere, kajti prisiljenec je ubil prisiljenca.

Prisiljenec Peter De Angelo in James O'Connor sta se sprla, kdo ponese košaro kruha k opoldanskemu obedu. Prisiljenec O'Connor je tako močno udaril De Angela s pestjo po glavi, da se je De Angelo zvrnil in udaril z glavo ob zastavni drog, da mu je počila lobanja. Trideset minut kasneje je bil De Angelo mrtev. O'Connorja najbrže obtožijo umora. Oba prisiljenca sta delala v pekarni. O'Connor je sedel zaradi tatvine že v četrti v prisilnici in obsojen je bil na eno leto. De Angelo je bil na obtožbo svoje zaprde obtožen na šest mesecev zaradi napada s orožjem. Obtožila je pravzaprav žena svojega soproga in mu povzročila lahko rano. De Angelo zapušta šest otrok.

BORJIZANI SO MOBILIZIRALI VSE SVOJE SILE.

Springfield, Ill. — Borjizani ne opuste nobenega sredstva, od katerega pričakujejo, da jim pomaga poraziti Lantovs protiborjizanski zakon. Mobilizirali so celo armado "farmarjev" in jo v torek osredotočili v Springfieldu v pričakovanju, da napravi potreben pritisk na zakonodajce, da zavrne predlogo. Koliko je pravih farmarjev med 2.000 farmarjev, ki res sami obdelujejo polje, tega vest ne pove.

ŠE ENA NOVA PRIČA ZA MOONEYJA.

VIDELA JE MOONEYJA IN NJEGOVO ŽENO NA STREHI EILERJEVEGA POSLOPIJA.

Spominja se čajo barve oblake, ki jo je nosil Mooney usodnega dne.

San Francisco, Cal. — Zopet se je pojavila priča, ki je videla Tom Mooneyja in njegovo soprogo na poslopju Eilerjevega poslopja ob času eksplozije. Nova priča je mrs. Mary Ritter, rojena v San Francisco, ki je bila ob času bombe eksplozije na strehi Eilerjevega poslopja. Napravila je plamenno zapriseženo izjavo, ki je bila izročena Mooneyjevemu zagovorniku, da jo uporabi v prid svojega klijenta pri pravosodnem postopanju, poznanem pod imenom "audita querela."

Prejmi državni pravduker Pickett se je najbolj trudil dokazati, da Mooney in njegova soproga nista bila na strehi Eilerjevega poslopja ob času eksplozije.

Mrs. Ritter pripoveduje v svoji zapriseženi izjavi, kako je šla v Eilerjevo poslopje, da se tam slika s svojo prijateljico. Šla je na streho, kjer je dobila prostor za dober razgled in ostala je tam s gđ. Bendellovo. Dalje pripoveduje:

Ko smo se nastanili, naju je zapustil mr. Lawlor in je šel doli po stopnicah. V tem času je prišla na sprednji del strehe gospe, ki je imela na svoji obleki velike bele gume in se je nastanila na mene in gđ. Bendellovo. Njuno sem kvedela, da je to mrs. Rena Mooney. Od časa, ko je na gozdu, katere pogledam, kot mrs. Mooney, prišla in se je nastanila blizu mene, in do časa, ko so oddrli ambulanci vozovi na Marketovo cesto, sem popolnoma prepričana, da je bila neprenehoma in brez presledka na strehi Eilerjevega poslopja.

Videla sem tudi Thomas Mooneyja na strehi Eilerjevega poslopja v družbi mrs. Mooneyjeve, toda opazoval nisem in tudi reči ne morem, da je bil neprenehoma tam. Spominjam se tudi, da se je Mooney za trenutek odstranil od mrs. Mooneyjeve in je odšel doli po stopnicah za zelo kratek čas.

Spominja se tudi barve njegove obleke in pravi, da je bila siva. Ona nadaljuje, da se ne spominja natančno minute, kdaj je prišla na streho s svojimi prijateljicami, toda bilo je okoli polnoči in je bilo zelo pozno popoldne, ko je zapustila streho.

Bomba je eksplodirala kmalu po dveh popoldnih in na mestu, ki je bilo oddaljeno eno miljo od Eilerjevega poslopja.

DELO ČRNE ROKE.

Chicago, Ill. — Martino Albaneze, italijanski grocerist, je prišel prejemati grozilna pisma od črnorokarjev. Da jim zveša sled, je prodal svojo grocerijo in se naselil znanj italijanske kolonije postal je krojačar s zelenjavo.

V nedeljo je prišel zgodaj domov. Njegova soproga je silala močje glasov in ko je zvešala, se je jezila, je vzkliknila: "Prišel jim je v pest!" Hitela je doli po stopnicah gledat, kaj se je zgodilo. Našla je ležati svojega soproga s zlomljenim hrbtom.

KOMPAJNSKA NEBRAMNOST.

Boston, Mass. — Skoroj na vsakem cestnoželezniškem vozu je tablica, ki pripoveduje, če bo občinstvo sodelovalo, da družba ne bo povzela voznine. Delavci pravijo, to je zdaj že preveč. Kadar podjetniki režejo meze, pravijo, da je to potreba, da se znižajo življenjski troški, a zdaj pride cestnoželezniška kompanija in pripoveduje delavcem, da povzeta voznino, če ne bodo delavci pomagali in sodelovali, da se znižajo obratni stroški. Voznina zdaj znaša deset centov.

ČETE V ŠLEZIJI SE NE ZMENIJO ZA VODITELJE.

BOJEVANJE SE NADALJUJE KLJUB PREMIRJU.

Glavarji poljskih vstajev in nemških kredel so izgubili kontrolo nad oboroženo maso.

Pariz, 31. maja. — Prepada med Anglijo in Francijo zaradi Gornje Šlezije je še vedno neznan. Lloyd George je predlagal Briandu, da bi se sešla prihodnje soboto ali nedeljo v Bolognu in razpravljala o šlezem položaju, Briand pa je zavrgel predlog. Konferenca torej ne bo še najmanj dva tedna — in medtem naj se nadaljuje krvavi ples v Šleziji!

Oppeln, Gornja Šlezija, 31. maja. — V nedeljo je Korfanty, vodja poljskih vstajev, ustmeno sklenil premirje s voditelji nemških prostovoljcev in ententni plebisitni komisariji so voditeljem čestitali na tem koraku. Ali vojna se kljub temu nadaljuje! Komaj je preteklo pet ur premirja, so se pograbile poljske in nemške čete na obeh krilih fronte in ven dan večeraj so divjali ljuči spopadi.

To dokazuje, da voditelji na obeh straneh nimajo več kontrole nad oboroženo poljsko in nemško maso. Kriza je valed tega dana večja kakor pa je bila prvi dan, ko je Korfanty napovedal križarsko vojno Nemcem v svrhu, da iztrže Gornjo Šlezijo iz njihovih rok.

Toda nesmočnost voditeljev, da bi kontrolirali oborožene čete, ni samo pri Poljaki in Nemci, temveč tudi pri ententnih komisarijih, ki imajo na podlagi verske pogodbe suvereno oblast v plebisitni deželi. Kolikor bolj se komisariji trudijo, da bi naredili mir, toliko manj se kdo zmeni zanje in toliko bolj se kavna med seboj.

Korfanty je večeraj potoval po "svoji fronti" in pridigal poljskim vstajem o potrebi premirja. Medtem se pa nadaljuje bojevanje. Najhujši boji divjajo na trideset milj dolgi črti zapadno od Rosenberga, kjer so večeraj mnoge vasi manjmanj štirikrat menjale gospodarja.

V Benthenu so nemški civilisti razorožili francosko stražo in poznaje je bil izvršen napad na francosko posadko v mestu; napad je bil odbit, ko so Francozi streljali skozi okna hiš na ulico in zagnali tank v tisočglavo močilo. V mnogih drugih krajih so se Francozi odprto bojevali na strani Poljakov proti Nemcem, kateri v mnogih slučajih vodijo angleški in italijanski oficirji.

Vroča bitka se je vršila tudi južno od Ratibora, kjer so vstali prekoračili Odro in napadli nemške pozicije na levem bregu. Topovi in strojnice na obeh straneh reke so bruhale ogenj malone ves dan.

Italijani so organizirali vso nemško fronto od Katibora ob čehoslovski meji do poljske meje v okolici Kreuzberga in pripravili vse potrebno za ententno ofenzivo. Ameriški poročevalci, ki so obiskali Kreuzberg, pripovedujejo, da se Poljaki res trudijo, da bi zaprli mejo, ampak delo je zelo težavno, ker na nekaterih točkah ob meji kar celi bataljoni poljskih vojakov uhajajo v Šlezijo.

Večeraj so prišli Škotje v Oppeln in za njimi so korakali po ulicah bataljoni Ircev s petimi topovi. Nemški prebivalci so naredili praznik in pozdravljali Angleže ter jih obapali s svetlem. Angleški in italijanski častniki so sprejeli čete, toda francoskih častnikov ni bilo na kolodvoru. Angleškim bataljonom poveljuje general Hentleker.

VREME.

Chicago in okolice: V četrtek jasno in hladno. Severnovzhodni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 79, najnižja 68. Solnce izide ob 5:17, zaide ob 18:18.

ARGENTINA NAPOVEDA ŽENE NA DELU ZA SVETOVNO-RAZOBOROŽITEV.

Predsednik republike je izjavil, da uporabi vso armado za potlačanje stavk in bojkotov.

DVESTO STAVKARJEV ARBITRANIH.

Buenos Aires, 31. maja. — Argentinska vlada je sprejela svoje stališče napram delavstvu in pričela s ofenzivo proti delavskim strokovnim organizacijam.

Včeraj so se prvič pojavile zvezne čete v pristanišču in istočasno je bilo naznanjeno, da ima vsakdo pravico do dela na pomolih in v skladiščih brez oziroma, če je član unije ali ne. To pomeni, da se je vlada odločila zatreti s vojaško silo stavko pristaniških delavcev. Zadnje dni je bilo dvesto stavkajočih šoferjev, ki so agitirali med stavkocasi v pristanišču.

Predsednik Irigoyen je izjavil, da so delavske organizacije "slozile" proteklo vlado in da odlej bo vlada uporabila vso armado, ako bo treba, za preprečitev novih stavk in bojkotov, ki ovirajo mednarodno trgovino in odnose z drugimi državami.

Snoči so nemani ljudje zapalili carinška skladišča v luki. Na ulicah je vse polno vojaštva. Vlada pričakuje generalno stavko in izgrediv.

Pariz, 31. maja. — Francoska vlada je pričela s novimi peraskucijami socialistov in komunistov da zatre protimilitaristično kampanjo v armadi. Včeraj je pariška policija odšla v stanovanjske hiše socialistov in komunistov, ki so obtoženi, da sodelujejo pri protimilitaristični kampanji. Aretirani niso bili niti, toda detektivni so odnesli kupe pisem in drugih listin. Invadirano je bilo stanovanje Fromarda, tajnika socialistične stranke, dalje Borisa Suvarina, socialističnega urednika, Liorita itd.

PEKOVSKI BARONI SO SE NAVAILI NA DELAVCE.

Provocirali so stavko.

Chicago, Ill. — Pekovski baroni, ki so napravili lepe tisočake v vojnem in povojnem času, se s moko, so izrabili splošno brezposelnost in se navaili na organizacijo pekovskih delavcev. Pekovska industrija je dandanes tako izpolnjena a stroji, da lahko velika pekarija obratuje, če ima le par izučenih delavcev. S tem dejstvom računajo pekovski baroni, šmokavarsko časopisje jim pomaga in blebota, če se znižajo delavske meze, da bo mogoče šele tedaj znižati tudi krušne cene. V St. Louisu so se zdavnej padle cene, daširavno niso bile spizane delavske meze, med tem ko v Chicagu še vedno prodajajo kruh po izredno visokih cenah, ki nikakor ne soglašajo s cenami moke.

Pogodba med delodajalci in pekovskimi delavci je potekla v nedeljo popoldne ob štirih. Ker v velikih pekarnah ni bila obnovljena pogodba, so delavci prenehali delati ob določenem času. V malih pekarnah niso imeli delavci prav nobenih poteškoč, daširavno je kruh iz teh pekarn boljji in ceneji, ampak delodajalci so podpisali pogodbo.

DRUŽINSKA DRAMA.

San Diego, Cal. — A. J. Cannon, nastanjen v nekem tukajšnjem hotelu, je ustrelil iz svoje sobe svojo ženo, ko je šla mimo hotela na drugi strani ceste. Po izvršenem umoru je pognal krčjo sebi v glavo.

Žena je zapustila Cannona pred tremi meseci in ker se ni hotela vrniti več k njemu, jo je ustrelil.

ŽENE NA DELU ZA SVETOVNO-RAZOBOROŽITEV.

PO VSI DEŽELI SKLICUJEJO JAVNE LJUDSKE SHODE.

Kampanja bo trajala teden dni.

Washington, D. C. — Zahteva žen po svetovnem razoboroženju se zrcali najbolj jasno v ljudskih shodih, prirejenih po vsej deželi.

Kampanja za razoboroženje je pričela v šest in trideset državah dne 29. maja in traja teden dni. Kampanjo vodi ženski komitet za svetovno razoboroženje. Kampanja ima namen razširiti misel, da predsednik Harding skliče konferenco vseh držav za splošno razoboroženje.

V vseh državah, v katerih ima omenjena ženska organizacija svoje postojanke, se obdržavao veliki ljudski javni shodi. Poleg namerava ženska organizacija še posebej apelirati na vsakega kongresnika, da dela v smislu sklepov ženske organizacije za razoboroženje.

V ponedeljek je bil sklican velik ljudski shod v Simfonijasko dvorano v Bostonu. Med glavnimi govorniki je bil senator Walsh iz Montane. Shodi so se obdržavali v Newarku, N. J., Wilmingtonu, Del., in drugih mestih.

Ženske so se odločno zavzele za razoboroženje po vsem svetu, kajti one obtožijo kot matere najbolj grozoto vojne. Lepa in je njih misel, toda v sedanjem svetu, ki proizvaja zaradi profita in ne zaradi ljudskih potreb, ne bo hramenja kaputla, da bodo drugi uspehovi kot agitatorstvo. Vse svet bi lahko živel v miru in slogi, če bi ne bilo tega preklezanega profita, ki na ljudi tako vpliva, da pomore. Kadar bo spreminjen sedanji sistem blagovne produkcije in distribucije in nadomeščen s boljim sistemom, tedaj pride prav zanesljivo svetovni mir, po katerem človeštvo še hropeti tisočletja.

GENERALNA STAVKA NA NORVEŠKEM.

Vojna čete stražijo stavkokaške pekarije; barikade na ulicah.

Stockholm, 31. maja. — Generalna stavka na Norveškem, katero provocirali parobrodni interesi, ki hočejo znižati mezo mornarskim delavcem za trideset odstotkov, se nadaljuje. Število stavkarjev narašča dnevno.

Iz Kristianije poročajo, da je mesto v temi ponoči, kajti vse delo v elektrarni in plinarni počiva. V hotelih si svetijo s svečami. V soboto je mestna vlada dobila nekaj stavkocazov za operiranje elektrarne pod zaščito vojaštva, toda razsvetljava je le delomična in zelo rečna. Ker je valed stavke pekovskih delavcev manjkalo kruha, se je spravilo majhno število pekov v pekarije, okrog katerih stoje vojaške straže.

Na vseh strateških vogalih v Kristianiji so postavljene barikade iz šakljev peska. Vse industrije počivajo in ravno tako tiskarne, izvenem socialističnih tiskarn, edino železnice še obratujejo in pošta se redno razvaja.

V nedeljo so bili v glavnem mestu Norveške večji izgredi in boji s polisti.

VETERAN OSLEPEL MED GOVOROM.

Pittsburgh, Pa. — H. H. Bengough, 80-letni veteran iz civilne vojne, je na Spominjali dan šital Lincolnov gettyaburški govor. Ko je prečital začetne besede "pred sedemdesetimi leti", se je opotekel nazaj in zavpil: "Slep sem, nič ne vidim." Zdravniki pravijo, da je izgubil vid na vedno.

Proda se 150 akrov obsegajoča farma, posejano je 13 akrov ovas, 30 bučljiv kotlapiirja, 5 akrov koruze, 214 akra tofene in kar to

9 malznila krav, 2 kravi bodo imeli teleta v kratkem, ena velika te-

hika, 4 male telce, polno krmi-
bik, 4 konji. Sedem solna hiša,
štale in druga poslopja vse
v dobrem stanju. Vse potreb-
ne orodje. Vzrok prodaje je ker
gre oče v stari kraj jaz sam pa ne
zmorem večja dela. Za ceno in
druge podrobnosti obrnite se na
sledeti naslov: Frank Trinkhaus,
R. D. No. 1, Hartwick, N. Y.

(Adv.)

DR. J. V. GRAHEK
ZDRAVNIK

Uradne ure so: 10:00 zjutraj
do 2:30 popoldne.

845 N. Ohio Street

Telefon Cedar 2388
W. S. PITTSBURGH, PA.

**Sluga za pet
dolariev.**

Kupite si zvestega in vztrajnega služabnika, ki Vam bo služil leta in leta. To je, če se brigate za znanje angleščine. Vaska slovenska hiša bi morala imeti Kernov Angleško-slovenski besednjak. Cena tuit je 65. Naročite na ta naslov:

Dr. F. J. KERN.

6902 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

DOMAČA ZDRAVILA
katera pripravijo naši ljudje
iz naših zelišč v kuhinji
Poleg po domačih orodjih
MAJE PRIDE.

P. O. Box 772, City Hall Station,
NEW YORK CITY.

**PRISILJEVANJE V AMERI
RIKO VTEŽNE SVI
PREPOVEDANO**

Kdor hoče dobiti službo v Ameri
riki, naj si da blizu, ker tam potrebu
je potrebna letica, tako da vsi
v starih krajih tudi dovolj
ameriškega konvencij, kaj bi
rofo.

Za slabej zastopatelj ali zastop
losti prejem povračila.

SEATTLE, OREGON

SAVED NOTAR AN AMERICA IN THE
1941
5227 Butler St. Philadelphia, Pa.

vo in hitro
la v stari domovi in opre
ER STATE BANK
et, New York, N. Y.

100.00 glavnice in 500.000.00
KISER STATE BANK
Frank Schner, predsednik.

domovino.
 v vas brzo se
 naselijo in kmeti.
 Najbolje in najbrže. Najbolje
 in tako hitro in tako hitro.
NA VSE LINIJE.
 Posrednik in agent za
TE BANK.
 Chicago, Ill.

[illegible]

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročn.: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.55 na tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vas, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v objavi n. pr. (March 31-31) poleg valnega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Posrvite jo pravilno, da se vam ne ustavi list.

UMAZANO PERILO IZ VIŠJIH ŠTIRI STO.

Ze tedne sem poročajo šmokavzarski listi o Stillmanovi aferi, ki se vleče kot povest o steklem polžu in jari kači, ki nima začetka in konca. Včasih so s to afero napolnjene po cele strani, včasih je notri samo par stopcev, pa zopet kratka vest. Vmes pa prinašajo slike o aferi, ki napolnjujejo strani, kot da je Stillmanova aferi najvažnejši dogodek, za katerega se zanima ves svet od kanibala do najbolj civiliziranega človeka, od najbolj siromašnega do najbogatejšega človeka na svetu.

Kaj pa je pravzaprav Stillmanova aferi?

Stillman je predsednik National City banke — Standard Oil banke, o njem gre sploh glas, da je ustanovil največjo banko v Ameriki. Torej spada med višje štiri sto, ali če se izrazimo ponižno, kot je v navadi pri šmokavzarskih uredništvih, on spada med najuglednejše "Američane". Sicer živimo v republiki in po skromnih republičanskih načelih so vsi državljani enako ugledni, kajti republika ne more priznati nobenih predpravil z ozirom na rojstvo ali pa dobro rejeno denarno mošnjo. Stillman pa ima izredno dobro rejeno denarno mošnjo, kajti za bančnega predsednika ne izvolijo navadnega delavca, ki s svojim delom koristi vsi človeški družbi. Stillman ima torej denar, in nekateri pravijo, da ima toliko denarja, da ga spraviti ne more. Po mnenju šmokavzarskih urednikov je to ugleden človek, ki ima veliko denarja, čeprav ima tam precej ajdovice v glavi, kjer bi morali biti možgani. In ker ima Stillman toliko denarja, da ga ne more zapraviti, so ga šmokavzarski uredniki uvrstili med najuglednejše Američane.

Če je njegova aferi ugledna, je seveda drugo vprašanje.

Aferi se razvija v detajlih pred sodiščem. Zaslisane so bile priče in seveda zaprisežene.

Iz izpovedi teh prič je spoznati, da je njegova soproga našla več dopadajenja in sreče v delavcu, ki je utrjeval svoje mišice v življenju v prosti naravi, kot pa v svojem mehkužnem in plutokratskem soprogu. Po izjavi prič mu je soproga to priznala pogumno več let nazaj, še predno je bil rojen deček.

Stillman pa tudi ni samo molil in delal pokoro, ampak okrog njega so se sukale damice, ki so rekly, da ga ljubijo. Poročilo v velebizniškem časopisu o tej aferi pripoveduje, da je Stillman imel precej izkušenj v takih stvareh. Poročila govore o šoferjih, jahtah in o hotelih, v katerih se ne dobi pri obedu za en dolar toliko jedi, da bi se normalen človek najedel do sitega.

Vse je šlo gladko in veselo. Stillmanu ni prišlo na misel še v sanjah, da prične mešati afero, ker se je najbrž spominjal pregovora, če bolj mešaš blato, bolj boš umazan. Naenkrat je pa bilo v to afero zapleteno vprašanje denarja in lastnine. In ker živimo v človeški družbi, ki sloni na privatni lastnini kot svojemu glavnemu stebru, je prišla cela aferi pred sodišče in seveda v javnost.

Tukaj je pa Stillman zrastel, saj drugače ne bi bil Stillman, ustanovitelj največje banke v Ameriki. Nak, je rekel stari Stillman, mali deček ne bo imel denarja. Da ne bo treba deliti denarja z malim fantičkom, ki še ne pozna današnje hinavščine, je nanj pritisnil pečat, da bo malenček zaznamovan za vse svoje žive dni.

In po nazorih šmokavzarskih urednikov je Stillman še vedno najuglednejši Američan. Treba ga je spoštovati, toda njegova žena, ta ne zasluži po nazorih današnjih moralistov, da se je ne pusti nič več ugleda kot njenemu sinčku.

In če povemo, da v aferi igra ulogo tudi neki zdravnik, ki je prelomil zaupanje do skrajne meje razburjene žene in je bil njen prijatelj, smo povedali vse o Stillmanovi aferi in jo postavili tudi v pravo luč.

Umazano perilo je iz življenja višjih štiri sto. In kot je umazano to perilo, tako gnila je tudi današnja človeška družba. Naši kasnejši potomci, mogoče že v sto ali štiri sto letih, kdo ve kdaj, bodo z gnjusom zrli na ta gnoj, in čudili se bodo, da so mogli sploh živeti ljudje v taki gnili atmosferi, ki so se bojevali in vztrajno učili, da se je ta gnoloba spravila iz človeške družbe.

Slavnostno obhajanje ustanovitve Rima po fašistih

Sem poslana brzojavke iz pismenega poročila odaj govore, kako so fašisti (fasci di Combattimento, italijanska šovinistična organizacija) obhajali slavnostno ustanovitev Rima, dne 21. aprila, ko je minilo po nejasnih zgodovinskih virih 2,674 let, od kar je bil Rim ustanovljen.

Fašisti so na ta dan kar ponoreli in mikali so, da praznujejo ustanovitev Rima na najbolj dostojen način. Ke napadajo strokovne organizacije industrijskih in poljskih delavcev. Sicer ni bil tisti dan po poročilih nihče ubit in tudi ne od fašistov zaboden od zadaj s bodalom, vseeno je pa bilo do petdeset oseb ranjenih, v štirinajstih dneh v bojih, ki so jih fašisti nalašč provocirali, da tako dokažejo svojo patriotsko olikanost.

Fašisti v Rimu so se obnašali, kakor je bilo pričakovati, da se obnašajo na dan take proslave ljudje, katerim je šovinizem smisel še tisto malo pameti, ki jim je izostala izza otroških let. Marširali so po glavnih ulicah in peli sami sebi slavo. V pesmih so proslavljali svojo organizacijo, pri tem pa zabavljali na socializem, kakor zna n. pr. Maecen, tajnik jugoslovanske demokratske stranke v Ljubljani, ki bi najraje pretepel vsakega delavca z bikovko, če se drzne mikati drugače kot njega šovinistična vrskost.

Ko so se fašisti dosti nakrčali, kajti divji krik tjevdan se ne more imenovati petje, so hoteli ohladiti svojo jezo nad glavnim stanom socialistične stranke. Pa ni šlo. Tam v glavnem stanu je čakalo več krepih socialistov, da sprejemejo fašiste tako, kot se sprejmejo divjaki, katerim je kri vzkipevala v divjem vandalskem poželenju. Socialisti so fašisti za to nepovabljenе goste zastonj, kajti še predno so dospeli pred glavni stan socialistične stranke, jih je zavrnila policija.

Fašiste je to seveda silno razkačilo, ko so spoznali, da se ne morejo zabavati s porušenjem glavnega stana socialistične stranke. Razdelili so se v skupine in so spuščali svojo jezo na nadrečimi lepaki, ki jih je isdela socialistična stranka. Pri tem divjanju so seveda izvedli prav sirove čine, ker sirovina se ne dovolji, dokler ne dokaže, da je res sirovina. Tako so na pr. pretepli nekega mladega moša, ki se ni ponižno odkril pred italijansko trobojnico. Priznali so tudi nekemu drugemu mlademu možu, ki se je smejal njihoveemu sirovemu početju, ko se je pešal v tramvajskem vozu.

Kdo so ti fašisti, iz katerih vrst se rekrutirajo? To so sužnji z belimi ovrtniki. Tržačan imenuje te vrste mezdnih sužnjev zelo tipično. Pravi jim scartozzi. Scartozzi je škriatelj (papirna vrečka). Seveda se fašisti dele v več razredov. V najvišjem razredu so sinovi uradnikov, trgovcev, sploh srednjega stanu. Za njimi pridejo škričlarji, to so sužnji z belimi ovrtniki. Najnižjo vrsto pa tvorijo ljudje iz ljudskih nižin, svodniki, blaplci iz hile nesramnosti, katerih je posebno v Rimu izredno veliko število, in druga mešanica ljudi, ki živi v vodnem prepisu s postavami. To je prava garda fašistov, oborožena s samokresi in bodali, ki je pripravljena izvršiti umor, ako pride migljaj iz višjih fašističnih vrst, da je treba udariti po delavcih.

Najraje fašisti napadejo delavce, če so v taki premoči, da pride saj dvajset do trideset fašistov na enega delavca, kajti zavajajo se, da bo delavska pest je zelo težka, čeprav ni oborožena.

Kako strahopetna in sirova je fašistična drhal, dokazuje dogodek, ki se je odigral v Carpiju. Krdele fašistov, oboroženih s palicami, bati in tudi drugim nevarnim orožjem, je vadelo petnajst neoboroženih delavcev. Krdele se je razvrstilo, nakar so teh petnajst delavcev napodili skozi njih vrste. Pri tem početju je vsak fašist, ki je stal v vrsti, trikrat udaril vsakega delavca s palico, ko je korakal skozi vrsto. Obenem so pa fašisti divje kričali: "Na, zdaj ste pa prejeli vašo mezo."

Druga taka sirovost je napad na znanega zdravnika dr. Fabri-

zio Maffija. Maffi je že star socijalist. Prišel je v Pavijo, da tam ustanovi bolnišnico za jetične, kajti dr. Maffi je eden glavnih bojevnikov v Italiji zoper jetiko, ki tirja tudi v Italiji največ žrtve med delavci. Ko je dr. Maffi sedel v kavarni, se je nanaševala fašistična drhal. Pijaval mu je v obraz, suvala in ga tepla s palicami. Kajne, zelo ju naški čin, če sto ljudi napade starega človeka!

Takih napadov je bilo izvršenih na stotine.

Meščansko časopisje v Italiji je padlo že na tako nizko moralno stopnico, da nima poguma ožigovati takih divjaških činov.

Stari Rimljani bi se gotovo sramu obrnili v svojih grobovih, če bi mogli videti, kaj uganjajo ljudje, ki se ponoče trkajo na svoje prsi, da so Rimljani iz Rima.

Delavcem v premislek.

Vsak delavec v Ameriki ima priliko, da postane milijonar!

Delavci, tole ste silili že stokrat, mogoče tudi tisočkrat, ostali ste pa vseeno siromašni delavci. Mogoče ste čitali tudi življenjske kakega finančnega mogotea ali jeklarskega magnata, ki je nosil bahavi napis: "Moja kariera," ali pa "Kako sem lezel kviško."

In če ste z duhom čitali tak življenjske, ste se kmalu prepričali, da je vseeno, če bi šli poslušat župnikovo pridigo v nedeljo. Kmalu se prepričate, da je tisti, ki je v svojem življenjskem povedal, na kakšen način je postal milijonar, precej zamolčan in če se ravnote sto let ali pa eno leto po njegovem življenjskem, da ne postanete nikdar milijonar.

In če delavec ne more postati milijonar, kaj naj torej stori, da se izboljšajo razmere, v katerih živi, in da pribori svojim otrokom boljše bodočnost?

Sam ne opravi nič. Torej se mora združiti z nekom drugim, če hoče kaj doseči. Milijonarji se družijo z milijonarji in še ne pogledajo siromašnega delavca. Delavec se mora združiti z delavcem v delavski organizaciji, politični, strokovni in gospodarski, da se lahko bojuje za zboljšanje svojega položaja. Ko je delavec prišel do tega prepričanja, da je organizacija tisto sredstvo, s katerim si lahko pribori boljše življenjske razmere, ne sme stati samo pri tem spoznanju, ampak zavedati se mora, da je poleg njega na milijone delavcev, ki so niso prišli do tega prepričanja in spoznanja.

Tukaj ima zaveden delavec priliko, da postane voditelj in sicer delavski voditelj.

Popolnoma napačno je misljenje, da so n. pr. Brindelli, Parkensi ali drugi taki ljudje delavski voditelji, ki so mogoče s pomočjo kliše se povzpeli do predsedništva v organizaciji. Če je kdo predsednik ali tajnik delavske organizacije, še ni delavski voditelj, ker sta delavska organizacija in delavske gibanje različna pojma. Če pogledamo v zgodovino ameriškega delavstva, se lahko prepričamo, da ima ameriško delavstvo že precej stare delavske organizacije, kljub temu pa ni čez noč nastalo delavsko gibanje. Delavske organizacije so le del mednarodnega delavskega gibanja.

Delavsko gibanje je pa edina prava demokracija. Kajti vsakdo, ki želi, da dobimo boljše družabni red, je lahko voditelj v tem gibanju.

Vsak zavedni delavec je torej voditelj v tem gibanju, če skuša izboljšati ljudsko maso in jo vzposodobiti za boj za boljše življenjske razmere. Pa tudi tukaj vsak zaveden delavec nima uspeha, kajti masa, daširavno je mogoče želina poduka, dostikrat odbiče od sebe tiste, ki so najboljše uče. Zaveden delavec ne obupa! On uči in uči in če magari doživi sto razočaranj, ker se uči in ne pridiga delavski masi za radi zaslužka, ampak ker gori v njem spoznanje, da more delavstvo le tedaj zmagovati, če je izobraženo in če se zaveda svoje zgodovinske naloge.

Le neizmerna potrpežljivost. Življenje vseh svojih moči za poduk mase, dosežeta uspeha. Teška je ta pot, ali če je ne hodi jo tisti, ki so spregledali in spoznali, da je izobražba ljudske mase glavni predpogoj za odpravo izkoriščanja, ne amemo tarnati, ako se ni delavstvo doseglo svojega cilja.

Delavci ne udajajte se sanjam...

Sodišče o faktilih trezno in premišljeno, ki se pred vami.

Mnogo organiziranih delavcev sodi, da bo podjetniške kampaenje za uvedenje "odprte delavnice" kmalu konec, kajti že ni več tako daleč ko se podjetniki podajo. Organizirani delavci, ki sodijo tako, le varajo sebe. Podjetniki ne kažejo še prav nobenih znamenj, da odnehajo s svojo kampanjo za uvedenje "odprte delavnice", kar z drugimi besedami pomeni, za uničenje delavskih strokovnih organizacij. Podjetniki so le tam odnehali, kjer so spoznali, da je zanje samomor, ako nadaljujejo z bojem za uničenje delavske strokovne organizacije, ker je delavska organizacija tako močna, da jo podjetniški sunki ne omajajo. Pozabiti ne smemo, da jeklarski trust še ni podal nobene izjave, da ne nasprotuje organiziranju jeklarskih delavcev.

Nprav ta podjetniška organizacija postoji in najbolj zakrknjenih podjetnikov, ki so od nekaj veliki nasprotniki delavske strokovne organizacije. Nedavno je bilo odkrito, da jeklarski trust želi razširiti svoj upliv tudi na stavbinske delavce, kajti dognano je bilo, da je Bethlehem Steel kompanija sklenila, da ne da stavbinskim podjetnikom jekla, ki so nastavili organizirane delavce.

Jeklarski trust pa podpira v njegovem prizadevanju oljni trust, močna kapitalistična kombinacija. Druge velike kapitalistične družbe podpirajo zopet dve kapitalistični kombinaciji, tako da vidimo, da so vsi veliki kapitalistični interesi solidarni v boju proti organiziranemu delavstvu.

Velike kapitalistične družbe imajo na svoji strani vse šmokavzarske časopisje, ki pritiska na javno mnenje in dokazuje, da tvorijo delavske strokovne organizacije veliko nevarnost za ameriško ljudstvo. V svoji službi imajo te kapitalistične družbe tudi cerkve. Izjema dela seveda pet pogumnih duhovnov, ki so javno obsodili ravnanje trustov s delavci.

Vsak delavec naj ima pred očmi tole, pa bo prišel do prepričanja, da podjetniki še niso odnehali z bojem za "odprto delavnico."

Privatno lastništvo je na zadnji preiskavi in če ta preiskava slabo izpade za privatno lastništvo, so poražene velike kapitalistične kombinacije. Že to je tako velik vzrok za privatne bizniške interese, da ne morejo odnehati kar čez noč od boja za "odprto delavnico", ako nečajo odprto priznati, da je privatno lastništvo produktivskih in distributivnih sredstev bankrotiralo.

V tem boju gre seveda v prvi vrsti za privatno lastništvo železnice. Če se tukaj pokaže, da so privatni lastniki bankrotirali kljub ogromni javni podpori, pride na vrsto mogoče privatno lastništvo rudnikov, ki tudi ne prestoji preizkušnje.

Železniški magnat W. W. Atterbury je povedal odprto, da se mora nadaljevati boj za "odprto delavnico", ker je privatno lastništvo železnice na preiskavi. In kdor je pazno prečital tozadevno njegovo izjavo, je prišel do prepričanja, da privatni bizniški interesi ne bodo odnehal od tega boja: Ali zmagajo ali bodo pa poraženi. Druge alternative nje ni.

Danes smo pa mogoče še daleč od tega, da bodo privatni bizniški interesi poraženi. Zategadelj ne sme pričakovati nihče, da ta boj, ki so ga privatni bizniški interesi vailili delavstvu, prej konča, dokler ne bodo privatni bizniški interesi poraženi.

V enem mesecu se je naučil angleščine. — Ko je dospel v London Leonid Krasin, trgovski zastopnik boljševške Rusije, ni znal niti ene besede angleški. Z managerjem hotela, v katerem je stanoval, se je pogovarjal francoski. Manager mu je rekel, da je angleški jezik zelo težak, nakar je Krasin stavil z njim, da se bo tekom enega meseca naučil angleščine. Po enem mesecu, to je 26. julija, se je pogovarjal z njim nad 15 minut v dobri angleščini in dobil stavu 125 dolarjev.

Milijonarji v prejšnjih časih.

Povsem jasno je, da so sedanji kapitalisti nastali po razvoju železnice in tvornice ter mednarodni trgovini. Na čelu vseh kapitalistov stoji Rotšild v Parizu in Londonu. Londonski lord Rotšild je pravzaprav vrhovni vladar vsega sveta. Njegovi ljudje, lordi Samuel, Montag in Cassel vladajo v Londonu in vodijo v Parizu mirovno konferenco. Vplivna oseba senator Tardieu je tudi žid. — Bogataši so živeli tudi v starih časih in v srednjem veku, vodno neka primerno socialnim odnosom. Stari Rimljani so obvladali ves tedaj znani svet. Časti in bogastva lakomni politiki in vojskovodje so šli v province vladat in izmозgavati podložnike. Neron je imel pri sebi oduha Narcisa, ki si je nagrabil za 90 milijonov sesterceev gotovine. August Lentul je imel baje 400 milijonov sesterceev. Namestnik kralja v Siriji Gaviinij je dobro umel odirati državljane, saj si je nakopičil ogromno premoženje. Vsako leto mu je narastel imetek na 100 milijonov denarjev, t. j. približno 70 milijonov mark. Egiptovski kralj Ptolemej mu je moral plačati za vojaško pomoč 10.000 talentov zlata, t. j. 50 milijonov mark. Servilij Scapion je našel v nekem svetilišču 15.000 talentov zlata, t. j. 70 milijonov mark. Grass je odnesel iz Jeruzalemskega mesta za 10.000 talentov zlata. Namestniki kraljev, kakor Poncej Pilat, Herod, i. dr. so imeli letne plače 4000 funtov zlata, t. j. približno 5 milijonov mark. Veliki bogataši so bili v Orientu v kraljestvu kalifov.

Njih bogastvo je bila bajnovetka. Oduh Agostino Chigi na dvoru Julija II. je imel letnih dohodkov za 70.000 zlata. Bankir v Tugger v Batizboni je imel leta 1546. skoraj 5 milijonov zlatnikov. — Mnogo zlata so naplenili Španci v Ameriki. — Peruški vladar je plačal 25 milijonov frankov zlata odkupnine. Mazarin je imel baje 200 milijonov frankov. Na španskem dvoru je imel vojvoda pl. Alba na leto dva milijona mark. Ta svota pa ni zadostovala vojvodi niti za posle. — Na Ruskem je bil največji bogataš Potemkin, ki je zapustil na smrti postelji 90 milijonov rubljev.

METEORITI.

Vest iz Jugoslavije: Aleksander je odpotoval k svojim prijateljem v Pariz. Gredeč se je oglašil v Zagrebu in nočedni jeziki klepečejo, da sta z Radičem kadila kalumet.

(Vse drugo, kar se je zgodilo medpotoma, je Aleksandrova privatna zadeva, ki nikogar nič ne briga.)

Druga vest iz "kraljevine": Baron Vrangeli, ki je imel izbirati med Brazilijo in Srbijo, se je odločil za zadnjo. Politična podružnica Francije v Beogradu je z velikimi častmi sprejela slavnega gosta, in mu izročila ključ mesta.

V Egiptu je precej grda vstaja za Angleže, ampak Angleži se tolažijo z novo "revolucijo" v Petrogradu. To je že nekaj običajnega in škoda je zatreti: kadarkoli preti ententnim mogotcem kaj slabega v njihovih domenh, takoj poročajo o revoluciji protiboljševikov v Rusiji.

Vse fašistično grmenje v Italiji je odvzelo socialistom samo šestnajst mandatov. Ali se je izplačalo?

Rodoljub je, boljševik ni. Boljševik je, rodoljub ni. Včeraj ga je sovražil Nemeec, Anglež in Italijan, in ljubil ga je Francoz. Danes ga sovražijo vsi štirje. Kdo je to?

Sic transit gloria mundi.

Kdo prihaja? Junaki iz Francije. O — slava, slava!

Kdo prihaja? Junaki, ki so brez dela. O — zapri okno! Prepri je in mene boli glava.

Oktili smo grobove mrtvih — za žive se ne brigamo. Nekega dne jih še najdemo v grobu, in tedaj jih okitimo.

K. T. B.

Prebivalci mor- skih globočin.

Voda v oceanih v globočini ene milje je tako gosta in njen pritok je tako velik, da zdrobi steklenico v prah, če bi jo porinil v tako globočino. Kljub temu se pa živa bitja v teh velikih globočinah.

Iz globočin, v katerih je vodni pritisk dve toni in pol na štirjaški palec, dobe odkrivatelji čudne ribe, katerih telesa so ustvarjena, da prenesejo ta pritisk. Kostni mišični sistem ni popolnoma razvit. Kostni so polne luknje in spranji. Apsa je prav malo v kosteh, členi v hrbtnici so prav ohlapno sklenjeni. Mišice so tanke in v ozkih skoraj nimajo. In te ribe lahko plavajo v teh velikih globočinah.

Zanimivo je tudi, da do te globočine nikdar ne prodre svetloba. 1.200 čevljev pod površino je absolutna tema. Seveda so ribe v teh globočinah opremljene z nekim telesom pripomočkom, da vidijo. Obdarjene so s svetilnicami. To so posebni organi na strani ali pa na glavi, ki imajo razsvetljavo lastnost.

Največja riba, ki je opremljena s takim aparatom skoraj od glave do nog, je dolga šest čevljev. Ob straneh ima dve vrsti svetilniških luskin.

Male ribe, katerim pravijo bombajske race, so svetijo po vsej površini. In če je zbranih več rib skupaj, je pogled naje zelo očarljiv.

Neka ekspedicija, ki jo je poslal na raziskovanje Monakovski princ, je ušla v globočini ene milje in pol ribo, ki so bile skoraj sama usta. Riba je bila majhna, toda štiri petine od velikosti njenega telesa so tvorila usta.

Mednarodni kongres delavk se obdržava v Ženevi.

Ženeva je mesto, v katerem bodo delavke obdržale svoj drugi mednarodni kongres. Zborovanje prične v točno, ki pričanja s 17 oktobrom. Na zborovanju bo izdelan program in zahteve delavk.

Eksekutivni odbor ženske organizacije se anide tri dni pred zborovanjem. Mednarodna delavska konferenca, to je vseh strokovno organiziranih delavcev, se vrši teden kasneje, to je v tednu, ki prične s 25. oktobrom.

Ene glavnih točk na dnevnem redu je ustanovitev mednarodnega ženskega biroja.

Rezolucija, ki je bila sprejeta na kongresu delavk v Washingtonu v oktobru 1919, priporoča prepoved otroškega dela, uvedbo 8-urnega delavnika, prepoved zaposlenja žen pri nevarnem delu in ustanovitev brezplačne službe za posredovanje dela.

Druge mednarodne konvencije delavk se bo pečala z zelo važnimi vprašanji, ki se tičejo delavk in tudi žen vobče.

Poziv za zborovanje je bil poslan sedem in štirideset deželam. Vsaka dežela ima pravico do deset delegatov, vsaka delegatkinja pa ima po en glas.

Zborovanje dokazuje, da tudi med delavke žene prodira bolj misel, da morajo biti organizirane, ako se žele ob strani njih mož bojčevati za svitlo bodočnost vse človeške družbe.

Ošabnost se tudi poniža.

Louisville, Ky. — Stavka v Waxmanovi krojaški tovarni je končana. Gospodje, ki vodijo tovarno, so šli k tvrdki Sherman & Sons in so prosili za naročila. Rekli so, da bi prav radi videli, da delajo v njih tovarni sam organizirani delavci. Shermanova tvrdka je izjavila, da se ona ne umešava v spor, ampak da naj gospodje grede k organizaciji krojaških delavcev in tam poravnajo, kar imajo urediti.

Gospodje v Waxovi tovarni so bili zelo ošabni, ko je prišla stavka. So potrebovali organiziranih delavcev in prav lahko izhajajo brez njih, so rekli gospodje. Ali ošabnost je malo časa držala. Gospodje so kmalu spoznali, da so ustrelili velikega kralja, ko so provocirali stavko. Ali težko se jim je bilo ponižati pred

delavci. In da ne pridejo prosjači k onim, katerim so se pred kratkim rogali, da lahko izhajajo brez njih, so se obrnili na tvrdko Sherman & Sons. Kakšen je bil rezultat, smo zgoraj povedali. Pomagalo ni nič, gospodje so morali pred delavsko organizacijo.

Organizator Jack Kroll je rekel, ko je poročal na seji lokalne organizacije št. 120 krojaške organizacije, da je zmaga velika večja, kot je mogoče člani organizacije vidijo v prvem tretnetku. Tvrdka Goldberg, ki je predlomila pogodbo z organizacijo, bo tudi kmalu na kolenih, je rekel organizator. In tako se podjetniška ošabnost spreminja v ponižnost, ker je organizacija močna in med krojaškimi delavci vtem mestu ni stavkokazov.

INDIJSKE ZAPOVEDI ZAKONSKI ŽENI.

Zanimivo so in se glase: Ženi je mož edini bog na zemlji. — Bodišči mož tako star, grd, odbijajoč in eurov, da čeprav bi razpal ves svoj imetek, vendar glej, žena da ga spoštujes kot svojega gospoda in mojstra, da ga spoustuješ kot svojega boga. — Vsaka poročena žena varuj se pokazati možem, ki imajo telesne in duševne prednosti, količnik zanimanja. Žena naj si nikoli ne dovoli, da da bi sedela z možem ob isti mizi, ampak naj smatra kot čast, če sme to jesti, kar on pusti. — Če se nje mož smeje, smeje se tudi ona in naj se joče, kadar on joče.

— Vsaka žena, in naj zavzema katerokoli družabno stopnjo, naj pripravi svojemu možu z lastno roko njegovo najljubšo jed. — Da bo ugajal njegovim očem, naj se umiva v čisti vodi, v zafranovi vodi, naj se počese in mazili ter nariše na čelo rdeče znamenje. — Če je nje mož v tujini, naj se postavi, naj leži na tleh in odloži nakit. — Ko se povrne, naj mu gre vriskajoč naproti in mu da račun.

PRAVE BERGAMO BRUSILNE KAMNE

sem ravnokar prejel iz Italije posamezni kamen stane 60c s poštno vred. naročijo jih lahko samo oni, ki so naročili tudi kose od mene, ker jih prodajam za svojo lastno ceno in jih imam samo omejeno število. Alois Skulj, 323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y. (Adv.)

NA PRODAJ je: Mark Grove No. 4159 pravi čiste pasmi Toggenburg kozel, dve leti star; brez rogov, cena je \$75. Mrs. V. D. Brown, Route No. 1, Box 213, San Jose, Calif. (Adv.)

SAMO EN TITIAN JE BIL NA VSEM SVETU.

Titian ali Tiziano Vecellio, je bil slavni slikar tega sveta. V letu 1532 je naslikal v Bologni sliko cesarja Karla 5., in za nagrado mu je bil podeljen stan grofa in vitezstvo zlatih ostrog, njegovi otroci so postali ob enim deleži dvorne cesarske palače; — za navadnega slikarja je bilo to vzvišenost. Kritika, katero je prejel valed podelitve nagrade Titianu, Karl 5., gladoje princem in v obraz, je odgovoril: "Jaz poznam veliko število princem in kraljev, ampak sem prepričan, da je samo en Titian na vsem svetu." In danes veliko število ljudi v Združenih državah in Kanadi pravi: "Mi poznamo veliko število različnih zdravil za želodčne nerednosti, ampak smo prepričani, da je samo eno na katerega se lahko zanesete: Trinerjevo grenko vino." Naprimer Mr. Frank Novak nam je pisal dne 15. maja iz Brooks, Oregon: "Trinerjevo grenko vino je zanesljivo dobro zdravilo. Jaz sem bil bolan sedem mesecev, ampak sedaj, od kar živim Trinerjevo grenko vino, se počutim boljše." Torej vselej kadar greste v lekarno ali k trgovcu z zdravili, zahtevajte vedno le Trinerjevo zdravilo. (Adv.)

NAPREDEK.

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjajo s njimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebe po zmerni ceni.

ANTON KORNIL,
Kornil, Pa.

čez vedenje, svoje besede in misli. Če ji dela čitanja in jo kara s ostrimi besedami, naj se mu za dobroto zahvali. Če jo tepe, naj potrpečljivo "prenese" kazni, naj mu roke poljubi in prosí odpuščanja, ker je izvala njegovo jezo.

ZAHVALA.

Zahvaljujemo se pevskim zborom "Lira", "Soča" in "Slovan", ki so se odzvali klicu in sodelovali pri koncertu Slov. del. pevskega zbora "SAVA" v Chicago, Ill. Iskrena hvala tudi gosp. Nemanic za njene krasne solo-točke, kakor tudi gospiam Dolene in Spolarich. Hvala tudi vsem drugim, ki so kaj pomagali pri tej prireditvi za njih trud in delo. — Tajništvo zbora "Sava".

HOČETE LI KAJ ZASLUŽITI? "PATENT".

Patentiran imam neki vrste zelo potrebni predmet, ki se ga rabi v vsaki hiši. Iščem partnerja, da bi založil potrebno svoto denarja, da se ta predmet postavi na trg. Uspeh je zagotovljen. Kdor se zanima, naj piše za pojasnila na moj naslov: Frank Lipar, P. O. Box 274, Trommald, Minn.

(Adv.) June 1.

Zdravi in veseli otroci na jekaju.

Ako je vaš otrok stek in vedno je laž, skoraj gotovo, da hrana, katero žveče, se ne strinja s njim in mu ne daje prave moči. Na drugi strani tega lista boste našli opis za Borden's Eagle Brand Condensed Milk. Izrežite kupon in ga pošljite na Borden Company in oni vam bodo poslali prvo in brezplačno v vašo hišo karto, ki vam bo pokazala, da je to res. Nato boste lahko dobili tudi karto, da je to res. Nato boste lahko dobili tudi karto, da je to res. Nato boste lahko dobili tudi karto, da je to res. (Adv.) (June 1).

H. J. FITZGERALD,
OSKRBNIK POGREBOV.
Minor State Bank Bldg.
Telefon 61-R. Chicago, Minn.
Prodajam raznovrstne sveže cvetlice, alke in okvirje

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE

Vreča 130 funtov \$12.
Pri voljen nakupu vrnilite na po. skupno ceno.
K naročilu priložite Money Order.
MATH. PEZDIR,
Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

LOOK OUT ZA PUJACE.

Katero se zdrave kot je Triglav dal vrdi pravih grete k postitju, zavaj. TER-
POTEC zavaj. 75. RMAN zavaj. 75. 1000
ROSE zavaj. 75. SLOVEN (GENTIAN) zavaj. 75.
In drugi izdelki v zbirki. BRINJE
zdrava hrana po 14c funtu, celo vrečo 125
funtov (4 bučile) po 14c funtu. PRAKSE
od vina (vino stek) po 35 funtov. Zdravilo
za 49 galonov najbližje kile plača na
lejo. GRAPE JUICE, \$99.00. GIGAN
Cokelet (libert. 75c) \$1.50. GAUGE
(MERO) za alkohol avto-motor in za vse
tekočine ki imajo pred vseh, mami manj
kot pol grada po 250 gradov, stane
\$2.50. Vse cene vsebujejo tudi poštnine,
same Grove Jules in Brinje se. K naročilu
se priloži sek. money order ali draft.
A. MORWAT, 1903 W. 22nd St. Chicago, Ill.

KAM PA V HVIDI VROČINI?

Najboljše naredite ako obiščite našega rojaka Anton Mladič-a v krasnem Algonquin, Ill. Tam je na razpolago domača kuhinja, čedna prenočišča, kopališče, ribolov, godba in ples vsako soboto itd. Pot za avtomobile je po Milwaukee ave. do Hignets Road, do Dundee in ob reki severno 5 milj od Algonquina. Po železnici pa do North Western postaje, vozijo 4 vlaki dnevno. Natančne svoj prihod, da vas počakam na postaji. Za obilen obisk se priporoča:

ANTON MLADIČ,
River Road, Algonquin, Ill.
Telephone 10.

UPRAVNIŠTVO

opozarja vse naročnike in druge čitatelje, naj nikar ne kupujejo nobenih posebnosti iz posameznih oglasov, ki se nahajajo v listu, ker nekateri so direktno napeljivi. Vsek naj bo zelo previden in se vdale, če se mogoče predno kaj kupi iz oglasov, prebrja. Za vse oglase so odgovorni le oglaševalci sami, nobene odgovornosti ne prevzame upravnništvo in ne lastnik lista. Oglase imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsek dan dražji v tiskarni in vse povsod. Torej bodite previdni, če se pa nabirajte, tedaj vse to pripišite sami sebi in ne nam. Upravitelj.

NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM.

Mi vam svetujemo, da prihranite in vložite nekaj vaše plače vsak mesec v našo hranilnico sicer pa ne zato, da bi s tem samo povečali naše podjetje, ker bo to vaša lastna korist. Vi boste imeli in se veselili le onega dela vaše plače, ki jo boste prihranili, ako pa nič ne prihranite bo vse kar boste imeli za vaše trdo delo žalje roke pa bolan hrbet.

Poleg bančnih poslov mi pošljamo tudi dnar v vse kraje Jugoslavije, podpišujemo zavarovalnico proti ognju vaše poslopje in pohištvo. Pri nas lahko opravite vse vaše posle v slovenskem jeziku: vaš rojak Jacob Gasholt vam z veseljem postreže.

Splošna vrednost znaša: \$1,800.-000.00.

FIRST NATIONAL BANK,
CHISHOLM, MINN.

TRPEŠNE BAKRENE KOTLE,

po zelo zmernih cenah.

Imamo izvrstno izdelane močne in trpešne bakrene kotle, katero razpošiljamo na vse kraje, dobro zavite in pakirane v lesenih zabojih.

Za kratko dobo smo se odločili jih prodajati po sledečih zmernih cenah:

4 galone	\$ 4.25
8 galonov	4.50
12 galonov	4.75
16 galonov	5.00
20 galonov	5.25
24 galonov	5.50
28 galonov	5.75
32 galonov	6.00

NAROČITE TAKOJ!

NOVOST! NOVOST!

To bakreno ročeto, ki je naša izdelava, da se da na dno kotla, kar varuje vse, kar koli kuhate, da se vam ne prižge in obvarja, da se ne varijo v kotle celotni voli. Pri naročilu boste dobili tudi Money Order ali bankni draft. No G. O. D. ne pošiljate ničesar. Mož naslov je:

Bakreni kotli za pranje:
16 galonov\$11.75
20 galonov12.50
24 galonov13.25
28 galonov14.00
32 galonov14.75
Pri naročilu nam pošljite vaš natančen naslov vašega najbližnjega ekspresnega urada. Z naročilom priložite tudi Money Order ali bankni draft. No G. O. D. ne pošiljate ničesar. Mož naslov je:

J. O. HRUBY,
1806 So. Racine Ave.
Dept. T. Chicago, Ill.

Naročniki Pozor!

Znamenje (Maja 31-21)

pomeni, da vam naročnina poteče na ta dan. Ponovite jo pravočasno, da vam lista ne ustavimo. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljeno, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče ustavljen valed napačnega naslova, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnino za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za mesto Chicago je za leto \$6.50, pol leta \$3.25.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00.

Tednik stane za Evropo \$1.70.

Naročnino lahko tudi sami pošljite na naslov:

UPRAVNIŠTVO
"PROSVETA"
2657 S. Lawndale Ave.,
Chicago, Ill.

Želodčni Nered. Nervoznost. Nečista Kri - Slaba Cirkulacija

so devet desetih naših boleznih, trpljenja in mizerije. Večina teh bolezni se lahko hitro ublaži, če se rabi čudodelno zdravilo Nuga-Tone, ki povzroča bogato, rdečo kri, močne in stanovitne živce, čvrste možje in ženo.

Slabi živci

Nuga-Tone je najbolje zdravilo na svetu za slab in občutljivi živčni sistem. Bogat in na forturo, ki ustvarja močne, stanovitne živce, dobro zdravje, rdeča jica in razvija celotno osebnost.

Tenka, vodena kri - slaba cirkulacija.

Nuga-Tone vsebuje veliko množico železa, ki je eno največjih zdravil in posreduje za ustvarjanje bogate, rdeče krvi. Nuga-Tone ne boja za blode, slabost, slabokrvne ljudi, ki imajo tenko vodeno kri. Poltija tudi delovanje srca, ki popravi cirkulacijo in poltija tako gorke in hranilne krvi v vseh organih in telesnih žilah. Nuga-Tone deluje tudi na jetra in čreva ter povzroča, da so čreva odprta in tako prepuščajo saprje.

Naša absolutna garancija.

Nuga-Tone je 21.00 steklenica iz ZADOSTIJE ZA EN MREŠO ZDRAVLJENJA, ali šest steklenic za \$5.00. Jamljimo Nuga-Tone 30 dni, in če ne boste z rezultatom zadovoljni, vrnete ostalo kjer ste ga kupili in dobite denar takoj nazaj. Zgubili ne morate ničesar. Ali prevzamemo vse tveganje. Pošljite nam naročilo in damo in si pridobite nazaj svoje zdravje, moč in življensko silo. Nuga-Tone je na prodaj na vseh dobrih lekarnah po vsakih cenah in garancijah.

POŠLJITE TA KUPON SE DANES

National Laboratory, 8. 791, 827 S. Dearborn St., Chicago.
Gospodje: Priloge dobiti _____ za kar mi pošljite _____ steklenico Nuga-Tone, poštnine pristo.
Naslov _____
R. F. D. _____
Država _____

ZASTAVE

Frank Kerže, 6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

VAŽNI DOKUMENTI.

Ako prodajate ali kupujete v starem kraju posvetite, potrebujete pravilno izpolnjeno pogodbo; ako šelite vsajem darovati kako zemljišče ali posvetilo, potrebujete darovalno pogodbo; ako imate koga pooblastiti v starem kraju, da vas pri vseh sodnih ali političnih uradih zastopa, potrebujete pooblastilo; ako šelite dobiti svojo rodbino v Ameriki, potrebujete pravilno izpolnjeno prošnjo. Vse te dokumente, sodniške spise in prevode iz slovenskega na angleški jezik in obratno izdelujmo točno in hitro.

F. A. BOGADEK,
Odvetnik in javni notar
103 BAKWELL BLDG. PITTSBURGH, PA.

NOTARSKI POSLI

Imam v zalogi prave staroslovske IMPORTIRANE "WERNER-
WERK-RENNHOF" KOSKE, garantirane v dolgoti 26, 27, 28, 31 in 33
inčev s ključem in rinka za kono pritrjeni na kosilice.
Cena eni kosl s ključem in rinka.....\$8.75
Šest kos skupaj ali vsi po.....2.50
Garantura klopalskega orožja.....1.50

BERGAMO brusilne kamne po 60c, naročiti ali jih samore samo s kosmi, jih imam samo omejeno število. Motike in kramlje kose pa pričakujem vsaki dan.

ALOIS SKULJ,
323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

NOTARSKI POSLI

so najvažnejši za Slovence v Ameriki, in veld tega je dolžnost vsakega rojaka, katerega galo je PREVIDNOST, da jih poveri takemu notarju v kateriga spoštivosti in zanesljivosti nima slovenska javnost niti najmanjšega dvoma.

Kadar rabite POOBLASTILA, KUPNE POGODBE, VKNJIBNE ali INTABULACIJE, OBYENENJE, IZBRISNE POGODBE, PROŠJE ZA DOBAVO SVOJIH ROBOVNIKOV ALI ZNANOV IZ STAREGA KRAJA, ali ako hočete izvesti slanje kakoga semljišča tu ali v domovini, tedaj se zaupno obrnite na znanca

Slovensko Notarsko Pisarno,

ANTON ZBAŠNIK,
javni notar
soba 103 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.
Corner Diamond and Grant Sts.
Ali sveder na domar 508 - 57th and Butler Sts.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsek delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati

pravo silko socializma.
Naročnina znaša, \$2.50 na leto.
\$1.50 za pol leta.

Naslov: PROLETAREC,
3639 W. 26th St.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Ljubiteljem

lepega čitva namanjam, da sem prejel veliko zalogo zabavnih knjig in starega kraja. Dobro kuharico imam zopet v zalogi.

Pišite po nov obkiren cenik.
JOSEPH KOSHAJ,
2115 S. 60th Street CHICAGO, ILL.

LJUDJE S KILO

Vrčite stran Vaše pasove

Tiende ljudi s kilo je zadobilo veliko odpo-
moč s uporabo STUARTS nove iznajdene
FLAPAO podlage. Kaj smotavno vsevate
vse vaše pasove pred s jeklom, gumijem
in drugimi obvezami ki vas šepetajo. Naj vam
mi pošljemo naš

Zastonj na poskuinjno Plapao
Ne mislite, da ste našli. Dajte da vam
pošljemo dokazov, kaj se da v FLAPAO
PODLAGE storiti dobrega druzim. Pošljimo
vam knjigo o kilo, kjer so vsa razna poizkusa
in izkušnje. Mi bomo razpisovali izjave
iz vseh krajov, kjer se tri, da je
FLAPAO PODLAGA pomagal vrediti kilo.
NE KAKAJTE, NE ODLAGAJTE. Pošljite
nam vaše ime in naslov ke DANES. Mi
vam pošljemo katalog in poskušajo naš
"NEW TRIAL FLAPAO" in knjigo o zdravljenju
kilo. Naslovite na FLAPAO CO.,
2155 Stuart Bldg., St. Louis, Mo. (Adv.)

DOPISI.

Ely, Minn. — Milijoni brezposelnih, znižanje mezd, boj proti delavskim organizacijam, propaganda za "odprto delavnico" itd., vse te dobronamernosti od tistih delavstvu sovražnih strank, za katere proletarijat te dežele tako solidarno voli pri vsakih volitvah, kot da so v resnici oni pravi predstavniki demokracije. Ali če delavci iščete prijatelje med buržuaznimi politiki, se ne smete hudovali nad sedanjimi razmerami, ker sami ste si pripravi kosi, in če isto nima pravega okusa, je to vaša lastna krivda. Kdor hoče sam sebi dobro, naj uživa slabo, škoda je pri tem le to, da se prizadeva tudi nedolžni. Mogoče se spomnite že sedaj, če se ne, se pa boste takrat, ko vam poteče zadnji prihranek, kako velika je napaka, ki ste jo storili pri zadnjih volitvah. Nekateri menijo, da je sedanja industrijska kriza že doslej vrhunec in da se morajo razmere vsaki čas izboljšati. Toda težnja ni tako; kakor vsa znamenja kažejo, se je ta kriza šele pričela in predvsem po krivdi največ onih, ki so vladali nje najbolj prizadeti.

Če bi v Washingtonu sedeli pravi zastopniki ljudstva, bi prav gotovo ne vladala taka miselnost in brezposelnost po deželi, kot vlada danes, ki je že in bo še do tiste dobe, dokler ljudstvo ne spozna, da jo z volilnim listkom lahko odpravi.

V Washingtonu so poslanci in senatorji, ki so bili izvoljeni pri jenskih volitvah; republikanska stranka je v večini. Toda niti enemu ne pride na misel, da bi vprašali, kaj pa oni, ki so zadnje glasovali za nas? Oni so sedaj brez dela; pomagajmo jim. — Oho, kaj še, kaj nas briga sedaj, sami naj gledajo. Predlagajo protidelavske resolucije, pripravljajo protidelavske zakone. O, tisto pa tisto. Za take stvari je vedno dovolj časa. V senatstvu zbornice sprejemajo ljudi, katerim je dokazana volilna korupcija, na drugi strani pa mečejo iz zbirnice pravilno izvoljene poslance same iz tega varoka, ker niso republikanci, ampak so socialisti. Poleg vseh teh nezakonitih dejanj, ki jih uganjajo, pa kažejo na Rusijo kot farizeji, češ glejte, kakšni si. Sami sebe pa ne vidijo.

Senator Calder iz New Yorka je predložil v kongresu predlog, katere določa vsakemu ekspresniku Z. D. \$10,000 letne pokojnine, katero naj prejema do konca svojega življenja (mož gotovo upa, da se postane predsednik te republike). Pravi, da ljudje, ki so bili predsedniki in še bodo, morajo udobno živeti, ko pridejo ob "Job". Če bi umni senator k svoji predlogi dodal še to, da mora sleherni družina in korporacija plačati delavcem, ki za njo vira deset let, da se pošteno preživijo, ko mu onemorejo udje, bi ne ta stvar še dala prebiti; toda mož je pozabil, da se tudi delavec postara in da postane nesposoben za delo. Seveda, predsednik, ki za dobo svoje službe lahko na pravi več škode narodu kot pa koristi, tak je potreben pokojnine. Koliko predsednikov, ki so zapustili predsedniške stolčke, je bilo primoranih prijeti za beraško palico, govori zgodovina. Newyorški delavci naj prihodnje zopet pošljejo v senat moža Calderovega kalibra.

Da, v resnici znajo dobro voditi politiko v svoje osebne namene. Prej so ljudstvo odvrčali od politike s prohibicijo, sedaj jih pa hočejo s "plavo nedeljo" iz zgolj namenov, da preprečijo, da se mase ne pričnejo bolj zanimati za volitve. Toda delavci, pustite jim to veselje in jim nikar ne sledite. Naj bo prohibicija, naj zakonijo tudi "plavo nedeljo", ko pridejo v washingtonsko zbornico pravi ljudski in delavski zastopniki, bodó oni zakoni, ki direktno križajo našo ustavo, tako odpravi kot so bili zakonodajci.

V tujakih naselbinah so nekateri rudarji zadnje jesen od samega veselja, ko so zvedeli, kdo je izvoljen predsednikom, plesali kar pred rudnikom. Toda prenašali so se; dvajset odstotkov znižanje plače in več slučajev odslužitve od dela bo najbrže tudi onih kmalo ohladila ljubzen do republikancev.

Rojakom resno odsvetujemo, bodi sem za delom, ker je tukaj veliko število brezposelnih delavcev. In ako družbe ne dobijo naročil, bodo najbrže ustavile obrat v rudnikih. Tu imamo sedaj one slavne čase, kot so bili leta 1907, ako ne še slabše, kar se pa neverjetnim Tomažem zdalo dopovedati. — Tukaj imate sedaj tisto slavno republikansko administracijo, za časa katere se tako dobro dela in služi! — Aut vincere aut mori.

Rock Springs, Wyo. — Kot je razvidno iz časopisov, bo vendar enkrat prišlo do združenja slovenskih podpornih jednot in zvez, če prav gre le bolj po poljevo naprej.

Dne 2. maja t. l. bi se morala vršiti redna konvencija SDPZ, katero je pa gl. predsednik suspendiral. Sicer jaz nisem prav nič proti, ako se je konvencija suspendirala za nedoločen čas, sem pa za to, da se naša redna konvencija vrši pred združevalno konvencijo, če se prej pa vsaj nekaj dni pred združevalno konvencijo, na kateri bi se rešile vse sporne in zaostale stvari, ki se morajo rešiti.

Tako imamo tudi pri našem društvu "Delavec" št. 25 SDPZ slučaj, o katerem bi morali razpravljati na redni konvenciji SDPZ; zadeva je namreč glede neke posmrtnine, na katero čaka žena pokojnega le približno dve leti, in še sedaj ni dobila posmrtnine niti za pogrebne stroške.

Nadalje pride zadeva glede Glas Naroda, katerega napadi na SDPZ in vedno sbežanje mora biti le slabešnega člena SDPZ in katero pravega se vse meje. Posledni članek v št. 112 dne 13. maja, ko piše "Pod prste jim sleže" — to član in delegat SDPZ posiljivim glav. odbor SDPZ, da enkrat na vselej obračuna z njim, ker to ne dela nobenega ugleda organizaciji SDPZ in ovira tudi njen napredek. Kdor čita samo Glas Naroda, ima razne predloge o organizaciji. Tako me je pred par dnevi vprašal nek član: "Ti, kaj pa je s našo delavsko jednoto, ali bo res popolnoma propadla, ali kaj je s njo?" — Seveda sem mu stvar pojasnil, da se bo Slovenska delavska podpora zveza združila v najkrajšem času z drugimi jednotami in zvezami.

Pomlad je tudi v naše kraje prišla in divji pelin je še pričel zeleneti po posečenih hribih. Toda, kot vas znamenja kažejo, je letošnja spomlad zadala hud udarec tujaknjemu pečaraku klubu; dolgoletni in zvesti člani pečarskega kluba odstopajo kar po vrsti. Pred kratkim so se izneverili "av. pečarizmu" brat Janes iz Leskove doline, zadnje nedelje je pa dal slovo loncec in kozicek Francec, ki je bil dolgo vrsto let starosta pečarjev. Zadržite mi je pripovedoval Matevč o vseh "paragrafih" in mi rekel: "Kaj boš ti, ki si neverni Tomaž; postati moraš verni Tomaž". Jaz mu pa odgovorim, da ostanem rajši neveren.

Delavske razmere so v tujaknjem okolici zelo slabe; delamo po dva do tri dni na teden. Cene življenjskih potrebščin so še vedno na isti stopnji, kot so bile in raditega zaslužek komaj zadostuje za najpotrebnejšo dnevno hrano in stanovanje. — Tomaž Čadež.

Standard Villa, Utah. — V tujaknjem okolici je okrog 20 premožljivih, ki obratujejo le po dva, a večjemu po tri dni na teden. Naseljenih je na Slovensceve precejšnje število; največ je pečarjev, ki stanujejo v pečarskih hotelih, kopalnice imajo pa veter in mraz prost dohod, in velikokrat nas obide veter s tako silo, da mislimo, da nas odnese. Sicer bi to ne bilo nič naporno, bi vsaj ne imeli nobenih stroškov za vožnjo in selitve.

Tukaj naseljeni Slovenci ne trijejamo takorekto nobenih zavarav; le tu in tam se kateri toliko skrajša, da se udeleži kakšnega mormonskega plesa. Večinoma bedimo sedaj spomladi, ki je toplota, pod okni in se pogovarjamo o starih časih, ko smo še za kramami letali, paši svinjko in pozneje fantovali in na vsaj prepevali lepe narodne slovenske pesmi.

V takozvanem "Spring canyonu" ali studenčni dolini je sedaj vse polno šmaric in pogled je zelo krasen. Včasih se tudi kateri izmed nas upusti v to dolino in si nabere krasnih majnikovih levetic.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 323 SNPJ, da se vrši prihodnja redna seja prvo nedeljo v mesecu v Bartovi dvorani. — Prihodnja seja se torej vrši 5. junija t. l. in prične ob devetih uri dopoldne. — Članice, vpoštevajte to naznanilo. — Mary Kossan, tajnik.

Franklin, Kans. — Pročaji mojega brata invalida v stari domovini so odzvali sledeča društva v darovalci: št. 187 darovalo deset dolarjev; št. 282 št. 239 št. 41 št. 36 št. 82 št. 124 št. 143 št. 215 št. 47 št. 42. Nadalje so darovali sledeči rojaki iz Franklina, Kans.: Po en dolar: Josephina Karlinger, Antonia Augusta, Anton Pomajevski in John Kotar; Mary Lipoglav 75c; po \$0.50: Anton Bistac, Anton Bedenik in M. Kristan; Math Guseid 25c. — V imenu neštetega pohvalnega mojega brata, ki si ni sam skrivil boleznin in polkodbe, se najkrajnje zahvalim.

Nekaj o delavskih odškodninskih zakonih v Zdr. državah.

(Iz inozemskega infor. urada.)

Do sedaj je 39 držav v Zdr. državah kakor tudi teritoriji Alaske, Havajsko otočje in Porto Rico, in zvezna državna vlada sprejela zakon o delavskih odškodninah. Vsaka država ima pa drugačne zakone, toda vse države, ki so sprejele tak zakon, zahtevajo, da se mora poškodovani delavec obrniti pisмено na dotični državni odškodninski urad, oziroma na industrijalno komisijo.

Nekatere države so sprejele, da je ta zakon obvezen za vse delodajalce, dočim so nekatere države sprejele zakon, ki ni obvezen za delodajalce in je vsakemu delodajalcu dano prosto, ako zavaruje svoje zaposlene delavce ali pa tudi ne. Nekatere države so sprejele zakon, da je sleherni delavec obvezen sprejeti določbo odškodninskega zakona.

Naslednje države so sprejele obvezni odškodninski zakon: California, Idaho, Illinois, Maryland, New York, Ohio, Oklahoma, Utah, Washington, Wyoming in Arizona ter vlada na Havajskem otočju. V teh državah je obvezen sleherni delodajalec, da zavaruje svoje delavce in se mora ravnati po določbah odškodninskega urada.

V ostalih državah od 39 držav, ki so sprejele odškodninski zakon, t. j. 27 držav so pa sprejele zakon, da, ako delodajalec hoče zavarovati svoje delavce lahko stori, ako ne, ga pa tudi ne more prisiliti in ako niso zadovoljni s sklepom odškodninskega urada, lahko nastopijo sodnijskim potom proti odločbi urada.

Od 39 držav, ki so sprejele odškodninski zakon 31 držav dovoljuje, da delodajalec zavaruje svoje delavce pri privatnih zavarovalnih družbah, in šest držav pa zahteva državno zavarovanje podjetij, ki spadajo pod odškodninski zakon. Noben odškodninski zakon pa ne zahteva zavarovanje delavcev v vseh obdobjih, kajti poljedeljski delavci, hišni služabniki in slučajni zaposleni so v večini vseh državah, ki so sprejele delavski odškodninski zakon izveti; v nekaterih državah so izveti od tega zavarovanja tudi delavci, ki niso vpisani v nevarnih obratih, dovoljeno je pa slehernemu delodajalcu, da lahko zavaruje svoje delavce.

V naslednjih 13 državah določa odškodninski zakon zavarovanje le onih delavcev, ki so vpisani v nevarni obrat: Alaska, Arizona, Illinois, Kansas, Louisiana, Maryland, Montana, New Hampshire, New Mexico, Oklahoma, Oregon, Washington in Wyoming. V teritoriji Alaske zahteva odškodninski zakon zavarovanje samo rudarjev, dočim zahteva odškodninski zakon v ostalih navedenih državah zavarovanje delavcev v poslovnih, rudarskih, tovarnah, železnih in pri gradnji.

Poljedeljski delavci so zavarovani samo v državi New Jersey in na Havajskih otokih. Ostale države pa izključujejo poljedeljske delavce od zavarovanja.

V večini držav določa odškodninski zakon, da poškodovane mora čakati gotovo dobo, predno dobi kakšno odškodnino, edino v državi Oregon in Porto Rico dobi poškodovane takoj izplačano odškodnino, brez oziroma, za koliko časa je poškodovane nesposoben za delo.

Največ držav imajo določbo, da mora vsak poškodovane čakati teden dni preden dobi odškodnino za svojo poškodbo; to določbo ima 22 držav od onih držav, ki so sprejele delavski odškodninski zakon. V 21 državah dobi poškodovane odškodnino za svo dobo, kolikor časa je nesposoben za delo, ako je delavec v skladu poškodbe nesposoben za delo tudi po določenem dobi. Zvezna vlada in država Utah imata določbo, da poškodovane dobi odškodnino šele po preteku treh dni; sedem držav izplača po preteku deset dni in 13 držav pa zahteva dobo dveh tednov.

Vsota odškodnine, katero dobi poškodovani delavec je v različnih državah različna. Posmrtnina je pa domalega v vseh državah enaka in znaša približno od treh do štirih let delavčevega zaključka, od 3000 do 6000 dolarjev. V nekaterih državah se izplača smrtnina takoj v celotni vsoti, v

največ državah se pa izplačuje v letenskih obrokih. V drž. New York, Nevada, North Dakota, Oregon in Washington ter West Virginia se pa odškodnino izplačuje v obliki pokojnina do smrti, ako se pa ponavno poroči pa samo do dneva poroke.

V več državah so prišli do priporočila, da je poškodovani delavec, ki je nesposoben za delo za celo svoje življenje, bolj potreben podpore, kot pa uduva smrtno poškodovanega delavca, in raditega dobi tak delavec večjo podporo kot pa znaša posmrtnina. 18 držav in zvezna vlada ima določbo, da se izplačuje poškodovanemu delavcu, ki je trajno nesposoben za delo podporo za celo njegovo življenje.

Tri države imajo določbo v odškodninskem zakonu, da se izplačuje podpora za dobo 312 tednov ali šest let; v sedmih državah se izplačuje podpora ne dalj kot 500 tednov; v državi Wisconsin se izplačuje podpora od devet do 15 let. V Alaske in Wyoming ima določbo v odškodninskem zakonu, da se izplača posmrtnina v celotni vsoti; 19 držav omejuje maksimalno zavarovalnino v vsakem slučaju in sieer do zneska 3000 dolarjev v državi So. Dakota, v državi Michigan in v Alaske pa do vsote šeststisoč dolarjev.

Podpora začasno neposobnega delavca se določi ali na podlagi delavčevega povprečnega zaslužka in dobi gotove odstotke te plače ali pa na podlagi zaslužka, katerega je imel ob času nezgode.

Delavski odškodninski zakon določa gotovo odškodnino za poškodovanje gotovih delov telesa kot n. pr. izgubo roke, noge, očesa, prstov na rokah in nogah, itd.

V naslednjih sedmih državah določa delavski odškodninski zakon, da se izplačuje podpora poškodovanim delavcem, ki so začeli nesposobni za delo, dokler niso sposobni za delo: Arizona, Colorado, Massachusetts, New York, North Dakota, Ohio in Wisconsin.

Domalega vse države imajo v odškodninskem zakonu določbo, da ima poškodovane prosto zdravniško oskrbo. Država California, Connecticut, Idaho, North Dakota, Porto Rico in zvezna vlada pa imajo določbo, da dobiva poškodovane prosto zdravniško oskrbo za gotovo dobo.

V državah Arizona, California, Idaho, Illinois, Maryland, New York, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Utah, Washington, Wyoming in na Havajskih otokih je pa odškodninski zakon, ki določa da odločujejo o odškodnini peškov dovanim delavcem državne obrtne komisije. Naloga teh komisij je, da strogo pazijo, da poškodovani delavci ali družine istih dobivajo redno podporo in začasno prosto zdravniško oskrbo. V omenjenih državah skoro ni delavcu potreba iskati odvetniške pomoči, da dobi one pravice, da katerih je deležen po delavskem odškodninskem zakonu.

V ostalih državah se pa zadeva reši potom direktnega pogajanja med prizadetimi strankami, in velikokrat se pripeti da mora poškodovani delavec iskati svojih pravic na sodišču.

Sedež obrtne komisije je navadno vedno v glavnem mestu vsake države, in v nekaterih državah ima industrijalna komisija svoje podružnice v industrijskem središču. Vsak prizadeti delavec lahko išče razne informacije pri teh komisijah.

VAŽNOST ZDRAVIH ZOB ZA OTROKE.

Pregledovanje, popravljanje in dnevna briga za zobe je stvar največje važnosti za vse šolske otroke. Vse začasno ali stalno pokvarjene zobe je treba takoj izpolniti ali drugače popraviti. Neenako izraščeni zobje bi morali biti takoj vrejeni, kajti jih je lahko popraviti v otroških letih. — Dokazalo se je, da (razum dnevnega čiščenja zob) vsako tri ali šestmesečno čiščenje po zobozdravniku prepreči razpadanje in pokvarjanje zobovja. — Popolnoma prepuščeni smo, da bo v skorajšnji bodočnosti vsak šolski otrok imel priliko paziti na svoje zobe, bodisi na delu ali v mestih. Izmed vseh najkrajšjih uspehov, doseženih na zdravstvenem polju pri vojaki in evropskim zakopih, je bil eden najpomembnejših zdravljenje zob, ki se je izvajalo v zobozdravniškem avtomobilu na Francoskem in v drugih zemljah. V mnogih mestih šole nastavljajo

svoje lastne zobozdravnike. Zakaj ne bi imela naša mladina po vsej zemlji enake prilike za čiščenje svojih zob? — Eden najlepših običajev v naših šolah je podučevanje v čiščenju zob, kar je velike važnosti za ohranjanje obnega zdravja. Vsak šolski otrok bi moral imeti svojo lastno krtačico, ki jo naj drži na čistem mestu in rabi takoj po jelu, najmanj enkrat ali rajši po dvakrat na dan. — Za

čiščenje zob treba rabiti močno krtačico, katere ščetine se ne lomijo in ne odpadejo tako lahko. Treba čistiti zobe tako, da se otirajo s krtačico ne samo gor in dol in od enega kraja na drugega, ampak tudi v okroglih krétinah, to je, počeni od dolnjih zob v krog preko zgornjih in tako dalje v krogih, dokler se pride do drugega konca zobovja.

Afriški rodovi izginjajo. Frederick W. H. Migeod, član angleškega geografskega društva, ki se je pred kratkem vrnil s svojega raziskovalnega potovanja po ekvatorialni Afriki, poroča o rapidnem padanju zamorskih rodov. Velika pokrajina Gatum — piše Migeod — je postala pokopališče umirajočih črnopoltnih plemen srednje Afrike. Nekaj časa že prodira pesek v Saharo

proti jugu in domačini se umikajo južno in zapadno na francoski teritoriji. Tu pa so zadeli ob močnejše rodove, ki jih ne puste dalje in bežajo plemena so obstala na mestu ter polagoma izumirajo. Čeli rodovi so se takorekoč edločili za samomor. Žene nočejo več roditi otrok, in če se položaj ne spremeni, bo prihodnja generacija popolnoma izumrla.

VAS DENAR NAJDELA ZA VAS!

Nauk dobrega gospodarstva in varčevanja je precej ukoreninjen in dobro znano pri inozemskih naseljencih v Ameriki. Na milijone dolarjev prihranijo vsako leto. Ali samo hraniti denar ne zadostuje. Moralo bi se ga vlagati na tak način, da delu za vas noč in dan in neprestano množi vaše bogastvo.

TAJNOS O BOGASTVU.

Na tisoče rojakov je spoznalo, da je tajnost, kako povečati bogastvo, v tem, da nalagajo svoje prihranke in prejemaajo stalne dohodka. Obleg \$5,000,000,000.00 je bilo vloženega od njih v obveznice Združenih držav, in na tisoče milijonov je bilo vloženega v raznih inozemskih obveznicah, ki so bile izdane v državah od kjer so prišli. Mnogo jih je imelo slabo srečo pri teh vlogah, ker se niso dovolj pazno zanimali za gotovost obveznic. Padli so v roke prevaralcev in tako se izgubili svoj denar.

HENRY L. DOHERTY & COMPANY

uvidevajoč to in cenec, da oni ki govorijo inozemske jezike bodo nedvomno gotovo veselili, ko svedo za priliko vlaganja svojih prihrankov v prave vrednostne papirje, ki so preiskani glede vrednosti in sicer po zanesljivi bančni tvečki HENRY L. DOHERTY & COMPANY, oni največjih in najzanesljivejših bančnih podjetij za vlaganje denarja v Združenih državah, je ustanovila POSEBNI ODDELEK s namenom, da daje vsem inozemcem ali inozemskemu narodnosti priliko za vlaganje denarja v gotove in koristne vrednostne papirje.

ODDELEK ZA VLAGATELJE INOZEMSKIH JEZIKOV.

Ta oddelek se imenuje "oddelek za vlagatelje inozemskih jezikov", katerega pisarna se nahaja na št. 12 PEARL STREET, NEW YORK, in je pod upravo Mr. Hans Riega, ki je bil prej uposlen pri finančnem uradu Združenih držav, kjer je upravjal vseh pet KAMPANJ za vsa državna vojna posojila med Američani in inozemci.

SLUŽIL BO VSEM NARODNOSTIM!

Mr. Rieg bo dalj točne nasvete in pojasnila vsakemu, ki bi želel vložiti svoj denar koristno. V to svrhu je organiziral skupino izvešanih pomočnikov v razne jezične skupine, tako da vsakdo, kdor bo želel navodil ali nasvetov, bo dobil odgovor v svojem jeziku. Vrednostni papirji, ki vam jih ponuja sedaj Henry L. Doherty & Company, imajo sledečo prednost:

TI VREDNOSTNI PAPIRJI SO PRVE VRSTE V VSEH OZIRIH, ISTI SO JAMČENI Z DOBIČKONOSNIM IMETJEM MESTA NEW YORK. TI PAPIRJI PRINAJAJO ŠESTODSTOTNE OBRESTI, IZPLAČLJIVE MESEČNO, POLEG TEGA ISTI PRINAJAJO IZREDNE DIVIDENDE IZ DOBIČKA NEPREMIČNEGA PODJETJA, KATERO JE KORISTNO SNO ŽE VEČ LET.

TO JE ZLATA PRILIKA!

Poišžite se te prilike takoj in bodite med prvimi, ki se prijavijo. Izpolnite tu spodnji kupon in ga pošljite na:

FOREIGN LANGUAGE INVESTOR DEPARTMENT
HENRY L. DOHERTY & COMPANY
12 PEARL STREET, NEW YORK.

Hans Rieg
Manager.

IZPOLNITE
IN POŠLJITE
TA KUPON
ŠE DANES.

FOREIGN LANGUAGE INVESTOR DEPARTMENT
HENRY L. DOHERTY & COMPANY
12 PEARL STREET, NEW YORK.
Pošljite mi brez vsake obveznosti "zastonj" vse podrobnosti vaše ponudbe "Zlata prilika" za vlaganje denarja.
Ime
Ulica, Box
Mesto
Država
(Prosveta.)

Name

Popraviljam tudi puške in samokrese. Za podatke se obrnite na moj naslov.

Se priporočam edini Slovencem v tej stroki.

A decorative separator consisting of eight solid black circles arranged horizontally, each circle connected to its neighbors by thin horizontal lines.